

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/lastortugastv.html

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Article 3

"Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seva seguretat."

Article 3

Dret a la vida, a la llibertat i a la seguretat personal.

Las tortugas también vuelan

(Lakposhtha parvaz mikonand)

Any: 2004.

Durada: 95'.

Direcció: Bahman Ghobadi.

País: Iran, Iraq.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Els habitants d'un poblet del Kurdistan iraquès busquen desesperadament una antena parabòlica per aconseguir notícies de l'imminent atac dels Estats Units contra Iraq. Mentrestant, els nens, guiats per un noi anomenat Satèl·lit, sobreviuen perillosament gràcies a la localització i venda de les mines antipersona que estan sembrades per tots els voltants.

Suggeriments didàctics

Altres articles de la Declaració que es poden treballar: 25, 26, 28.

Temes: Drets de la infància, mines antipersona, conflictes bèl·lics.

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- Com és que als voltants del poble on passen els fets hi ha tantes mines antipersona escampades? Qui les ha col·locat? Qui les compra?
- Com és que, a banda de la germana del noi mutilat, no surten més nenes a la pel·lícula? On se suposa que deuen ser?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- L'article 3 de la Declaració Universal diu que "Tota persona té dret a la vida, a la llibertat i a la seva seguretat". Com hauria de ser la vida dels nens i nenes que surten a la pel·lícula perquè realment els fossin respectats aquests tres drets que proclama aquest article?
- Els protagonistes de la pel·lícula són nens i nenes que no són ni actors ni actrius. Això fa que la pel·lícula se'n ressenteixi o, al contrari, li aporta un interès i una credibilitat afegits? Hauria estat fàcil trobar actors i actrius professionals sense braços o cames?
- Minar un terreny amb mines antipersona és molt barat, per això s'ha fet en tantes ocasions, però la feina de desminar és molt cara, i per això hi ha tants llocs pendents de ser desminats, en els quals la població arrisca la seva vida de forma permanent. S'hauria d'obligar a pagar la feina de desminar als països i empreses que s'han lucrats fabricant i venent les mines, amb independència dels anys que faci de la seva fabricació i venda? Aquests països i fabricants també s'haurien d'implicar en els recursos sanitaris i socials que requereixen totes les persones afectades per explosions de mines?
- Comentar els textos següents:

"En la meua pel·lícula el treball dels nens consisteix en trobar mines antipersona per després vendre-les, perquè tot i que no sé des de quan està minant el Kurdistan, tant la meua àvia com la meua mare em van

explicar històries de mines antipersona i de les víctimes que han provocat. Des que es van inventar, el Kurdistan ha estat i segueix sent un dels països més afectats per elles. Els fabricants americans i europeus en van vendre a dictadors com Sadam o d'altres i les van disseminar al llarg del país. Caldrà molt de temps perquè es puguin retirar. Cada dia, cada hora hi ha persones innocents que moren o queden mutilades per culpa de les mines.” (Bahman Ghobadi, director de la pel·lícula. Text publicat a Cinescola)

“La mina antipersona és un dels tipus d'armament més desenvolupat i fatídicament precís de les últimes dècades. El seu objectiu principal no és matar, sinó incapacitar o ferir les seves víctimes, especialment la població civil. Per aquest motiu s'activen per la pressió d'un pes molt lleuger (moltes de les seves víctimes són nens). El tipus de mina antipersona més freqüent és la mina explosiva, que esclata quan la víctima la trepitja directament, produint l'amputació del peu o de la cama i provocant lesions greus en l'altra cama, genitals, i fins i tot en els braços. Les mines direccionals de fragmentació i les mines saltadores maten o mutilen la víctima que les acciona i fins i tot totes aquelles persones que es troben en el seu letal radi d'acció. Dissenyades especialment per a causar greus ferides sense arribar a matar, les estadístiques indiquen que el 90% de les víctimes de les mines antipersona són civils. Encara després de finalitzada una guerra, la seva presència en carreteres, camins i camps de cultiu és una amenaça constant per a la població i impedeix la tornada a la normalitat i el desenvolupament econòmic del país després del conflicte. Les mines antipersona provoquen cada any més de 20.000 víctimes (o el que és el mateix, una víctima cada 20 minuts), principalment civils, i hipotequen el desenvolupament de moltes societats ja que impedeixen poder explotar l'únic recurs de què disposen: el camp.”(Carles Vidal, fragment del text titulat “Mines antipersona”, publicat a es.oneworld.net)

“Des de la primera divisió del Kurdistan durant el segle XVI, entre l'imperi otomà i el persa, els kurds han mort sota les espases, llances, bales i canons de tots aquells imperis o estats que els van arrabassar la seva terra (...) Víctimes de la guerra i de la pau, utilitzats i abandonats, els kurds són els nous màrtirs de la història.” (C. Prnhuber. Text publicat a Cinescola)

“La civilització no suprimeix la barbàrie, la perfecciona.” (Voltaire)

● Al llarg de la pel·lícula la protagonista mostra una actitud clara de rebuig cap al seu fill. ¿Pot arribar a ser comprensible aquesta actitud considerant la vida que la noia ha tingut i com es va gestar aquella criatura? És en alguna mesura coherent el seu comportament, tenint en compte que no se sent capaç d'estimar-lo ni de donar-li res de bo?

● Tant al nen petit com a ella els ha tocat viure moments molt dramàtics. Malgrat la manera com això sens dubte els ha marcat, ¿es pot pensar que ho haurien pogut superar, que en algun moment de les seves vides podrien haver arribat a refer-se d'aquestes experiències traumàtiques?

● El fet que als protagonistes de la pel·lícula primer els toqui viure en un règim dictatorial com el de Sadam Hussein i després un conflicte bèl·lic com el provocat per la invasió americana, ¿els pot condicionar a ser d'una determinada manera de forma irreversible? El fet de viure una tragèdia d'aquest tipus, pot fer que la gent s'insensibilitzi? O al contrari, això pot afavorir que sentin més empatia cap a la gent que es troba en circumstàncies semblants?

● Hi ha una escena de la pel·lícula en la que un metge explica que està buscant un noi que fa prediccions sobre el proper atac militar per part dels Estats. El personatge busca el noi perquè no confia en la informació que arriba a través dels mitjans de comunicació: diu que només expliquen allò que els interessa transmetre i sempre amb la finalitat d'enriquir-se el màxim possible. Aquesta és l'actitud generalitzada dels mitjans de comunicació? Manipulen la informació per tal de dominar les idees de la gent? ¿Som lliures per a escollir i aprendre, o sempre hi ha algú que filtra la informació i, per tant, ens condiciona i limita?

● Quina és la situació actual dels habitants del Kurdistan iraquès, que és on està ambientada la pel·lícula?

● Perquè no arriben més sovint pel·lícules com aquesta a les nostres pantalles? Per què gairebé tota l'oferta l'ocupa el cinema nord-americà, i en menor mesura el cinema europeu, i en canvi és tan difícil poder veure pel·lícules d'altres procedències, per exemple de l'Orient Mitjà, l'Amèrica Llatina, Àfrica o Àsia, tot i fer-se'n de molt interessants?

Suggeriments generals sobre aquest article de la Declaració:

(apartat “La Declaració Universal dels Drets Humans, suggeriments didàctics”)

[Article 3, Dret a la vida](#)

■ Fitxes didàctiques a [Cinema i educació](#) (enllaços a fitxes de diferents autors)

■ [Pel·lícules sobre els drets dels infants](#)

■ [Pel·lícules sobre el dret a una vida digna](#)